

Det är mycket som är beklagligt i skolan

Publicerad här den 17 oktober 2014

DET ÄR BEKLAGLIGT ATT MAN har studerat skolor i Sydkorea för att ta reda på vad våra elever behöver för att lära sig. Att man därför har kommit att rekommendera sådant som auktoritära skolledare, mera katederundervisning, högre krav och disciplinära åtgärder.

Vidare att man inte har lagt större vikt vid vad våra elever och lärare vet och vill, och vad forskningen säger om vad elever behöver för att lära sig. Att man inte inser framgångens avgörande betydelse för elevernas motivation. Att man därför genom en tidig fokusering på betyg sätter misslyckandet i system för skolsvaga elever. Att man inte inser att elever behöver olika lång tid att tänka och smälta ny information, och att man därför rekommenderar mera av en katederundervisning i helklass som oundvikligen går för fort för de skolsvaga eleverna och för långsamt för de snabba eleverna.

Liksom att man inte inser att eleverna måste uppfatta det de lär sig som meningsfullt för dem. Att till exempel alla elever måste försöka lära sig sådana kunskaper i matematik som bara en mindre del av dem kommer att behöva. Att man inte inser att eleverna behöver uppleva undervisningen som stimulerande. Att innehållet i skolämnena bestäms genom detaljerade kursplaner och nationella prov som hindrar lärarna att anpassa innehåll och arbetssätt till vad deras elever är intresserade av och behöver.

Till detta vill jag lägga flera andra missförhållanden som jag anser är beklagliga, nämligen:

- att många reformer inom skolan bottnar i en förlegad kunskapssyn och en förlegad elevsyn. Att man förkunnar att lärarens uppgift är att förmedla sina kunskaper till eleven. Att man uppfattar eleverna som tomma kärl som lärarna ska ösa kunskap i. Att man inte inser att kunskap skapas inom eleven först när hen tar till sig informationen. Att man satsar mer på att utveckla lärarnas ämneskunskaper än på att utveckla arbetssätt som gör det lättare för eleverna att ta till sig och smälta information. Att man ser eleven som i grunden lat och som därför behöver piska och morot i form av bestraffningar och graderade betyg. Att eleverna får mindre idrott än i andra länder och att de estetiska ämnena inte längre är kärnämnen för alla i gymnasiet. Att man inte har insett att dessa ämnen är viktiga för att eleverna ska må bra och kunna lära sig bra även i andra ämnen.

- att det är de graderade betygen som mer än något annat styr verksamheten i skolan. Att man inte tagit hänsyn till den forskning som slår fast att eleverna inte lär sig bättre med betyg. Att skolsvaga elever tvärtom förlorar självförtroende och vilja att anstränga sig i studierna när de ideligen tvingas delta i betygsprov på sådant som de inte har kunnat lära sig. Att alla elever lär sig sämre när de strävar efter kort-siktiga betygsmål i stället för efter långsiktiga kunskapsmål. Att urvalet till högre studier grundas på en betygssumma. Att man inte använder antagningsrutiner som kan ge information om de kunskaper, erfarenheter och egenskaper som de studerande har och som de behöver i de yrken som de utbildar sig till. Att betygen grundlägger klyftorna i samhället genom att välutbildade och resursstarka föräldrar kan ge sina barn de förutsättningar att lyckas i betygsjakten som övriga barn inte har. Att 42 procent av eleverna med lågutbildade föräldrar inte fick tillräckliga betyg för att gå ett gymnasieprogram. Att man använder en så stor del av skolans resurser och lärarnas arbetstid till att mäta och betygssätta elevernas kunskaper i stället för till att underlätta elevernas lärande. Att de graderade betygen har blivit till en helig ko som inte ska ifrågasättas.

- att man har delat upp lärarkåren i en mindre grupp bra lärare och övriga inte så bra lärare. Att de lärare som bedöms som bra lärare ska få betydligt högre lön. Att man inte har klargjort vad som krävs för att en lärare ska bedömas som en bra lärare. Att man i sammanhanget har talat mera om lärare med akademiska meriter och bra resultat på nationella prov än om varma lärare som bryr sig om eleverna, som gör ambitiösa lektionsförberedelser, som har humor och är rättvisa. Att skolledningar har överlåtit till privata företag att mot betalning bedöma vilka lärare som är eller som inte är bra lärare. Att karriärtjänsterna marginellt ökar motivationen i arbetet för en liten grupp lärare medan man avsevärt minskar motivationen för alla lärare som inte anses vara bra lärare. Att man inte inser att det är bättre för lärarnas motivation och samarbetsvilja att låta det löneutrymme som finns komma alla lärare till del.

- att rapporter från Socialstyrelsen och Rädda Barnen talar om ökande psykisk ohälsa hos eleverna. Att hälften av alla elever känner stress och oro för sina betyg. Att var tredje elev i åldern 15–17 har skadat sig själva under det senaste året. Att var tionde elev har övervägt att ta sitt liv. Att elever med låga betyg löper åtta gånger så stor risk att bli kriminella och tre gånger så stor risk att begå självmord som övriga elever. Att man inte längre verkar ha som främsta mål för skolan att lämna ifrån sig friska elever med ett gott självförtroende och goda kunskaper. Att man verkar oroa sig mer för sjunkande resultat i Pisa-undersökningen än för elevernas hälsa. Att dessa larmrapporter har fått en så liten uppmärksamhet i massmedierna.